

prima instanță: V. Munteanu
instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, L. Bulgac

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lilia Pricinoc,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Lilia Pricinoc
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului
material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de către Lilia Pricinoc, fiind menținută hotărârea Judecătoriei
Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2016,

constată

La 23 octombrie 2015, Lilia Pricinoc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului
material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 16 martie 2005 s-a adresat cu
cerere de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău privind repararea
prejudiciului material și moral cauzat de Alexandru Colesnicenco, ca urmare a
accidentului rutier produs la 06 noiembrie 1998, soldat cu decesul soțului său,
Valentin Pricinoc.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 iunie 2005 acțiunea a
fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul lui Alexandru Colesnicenco în
beneficiul Liliei Pricinoc prejudiciul material în sumă de 15 800 dolari SUA, a fost
obligat Alexandru Colesnicenco să achite lunar suma prejudiciului egală cu 100 dolari
SUA pentru copiii minori ai decedatului și anume, Violeta Pricinoc de la 01 iulie 2005
până la 28 iunie 2007 și pentru Virginia Pricinoc de la 01 iulie 2005 până la 19 aprilie
2010. Instanța de judecată a dispus, de asemenea, încasarea din contul lui Alexandru
Colesnicenco în beneficiul Liliei Pricinoc prejudiciul moral în sumă de 90 000 lei.

Indică reclamanta că, pentru executarea hotărârii instanței de judecată definitive,

au fost eliberate 3 titluri executorii cu nr.2-1513/2005 privind încasarea din contul lui Alexandru Colesnicenco în beneficiul Liliei Pricinoc a prejudiciului material cauzat în sumă de 15 800 dolari SUA, obligarea lui Alexandru Colesnicenco să achite lunar suma prejudiciului egal cu 100 dolari SUA pentru Violeta Pricinoc de la 01 iulie 2005 până la 28 iunie 2007; pentru Virginia Pricinoc de la 01 iulie 2005 până la 19 aprilie 2010; încasarea din contul lui Alexandru Colesnicenco în beneficiul Liliei Pricinoc a prejudiciului moral în sumă de 90 000 lei; încasarea din contul lui Alexandru Colesnicenco în beneficiul Liliei Pricinoc a cheltuielilor ce țin de acordarea asistenței juridice în sumă de 12 450 lei.

Menționează că, după ce hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 iunie 2005 a rămas definitivă, instanța de judecată nu a expediat din oficiu conform legislației titlurile emise pentru a fi executate organelor competente și anume, Ministerului Justiției, deoarece la etapa examinării cauzei civile în instanța de judecată s-a stabilit că Alexandru Colesnicenco a emigrat în Statul Israel, unde a obținut cetățenie și loc permanent de trai.

Ulterior, Lilia Pricinoc s-a adresat de nenumărate ori la organele competente ale Republicii Moldova și anume - Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Justiției, Uniunii Executorilor Judecătorești privind executarea hotărîrii instanței de judecată definitive, însă autoritățile statului nu au intrat în esența speței date, hotărîrea instanței de judecată nefiind executată.

Relatează reclamanta că, la 01 aprilie 2014 s-a adresat cu o cerere către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău privind repunerea în termen de executare și expedierea titlurilor executorii în conformitate cu prevederile Codului de Executare.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 a fost admisă cererea Liliei Pricinoc privind repunerea în termen de executare și expedierea titlurilor executorii din oficiu organului competent de executare. În acest context, instanța de judecată la 09 aprilie 2015 a expediat spre executare în adresa Ministerului Justiției încheierea judecătorească nr.2- 4646/14 din 24 decembrie 2014 la acțiunea civilă depusă de Pricinoc Lilia împotriva lui Alexandru Colesnicenco și copiile titlurilor executorii nr. 2-1513/2005.

Susține reclamanta că, Ministerul Justiției nu au fost întreprinse careva măsuri concrete și efective în executarea hotărîrei instanței de judecată, luînd în considerație că este organul central al administrației publice de specialitate, care exercită conducerea, coordonarea și controlul în domeniile de competență, asigură realizarea politicii de stat în sfera justiției, iar în speța dată Ministerul Justiției are și competență în organizarea executării hotărîrii judecătorești,.

Astfel, la 22 mai 2015 prin scrisoarea nr.06/5172 a Ministrului Justiției, a fost returnată încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2015 privind repunerea în termen și prezentarea spre executare a titlurilor executorii, pe motiv că Liliei Pricinoc i-a fost recomandat să consulte un avocat din Statul Israel în vederea depunerii în instanța de judecată israeliană o cerere de punere în aplicare a hotărîrii judecătorești moldave. Totodată, Ministerul Justiției sugerează Liliei Pricinoc că, dacă ea va deține informații despre modificarea legislației israeliene în materie de punere în aplicare a hotărîrilor străine, Ministerul Justiției își va manifesta disponibilitatea de a declanșa în mod repetat procedura de recunoaștere și executare pe teritoriul Statului Israel a hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 iunie

2005 în privința lui Alexandru Colesnicenco.

Consideră că, în așa mod, Ministerul Justiției se eschivează de la organizarea executării hotărîrii judecătorești și pune executarea hotărîrii date în sarcina sa fără a ține cont și de faptul că, prevederile art. 15 alin. (2) Cod de Executare se referă în speța dată și la Ministerul Justiției în procesul executării, încetînd astfel procedura de executare care o avea în sarcina sa.

Menționează că, conform speței Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău era obligată să remită din oficiu conform art. 15 alin. (2) Cod de executare titlurile executorii menționate spre executare încă din 20 iunie 2005 odată cu intrarea în vigoare a hotărîrii definitive, fapt ce nu a fost îndeplinit din vina instanței de judecată.

Solicită reclamanta Pricinoc Lilia constatarea faptului încălcării termenului rezonabil de executare a hotărîrii judecătorești din 20 iunie 2005, încasarea din contul Ministerului Finanțelor în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în sumă de 24 000 dolari SUA conform hotărîrii judecătorești definitive din 20 iunie 2005; a prejudiciului moral cauzat în sumă de 90 000 lei și cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 12 450 lei conform hotărîrii judecătorești definitive din 20 iunie 2005; încasarea din contul Ministerului Finanțelor în beneficiul Liliei Pricinoc a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chisinau din 02 februarie 2016, acțiunea a fost respinsă (f.d. 84-91).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2016, a fost respins apelul declarat de către Lilia Pricinoc, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 februarie 2016 (f.d. 110-113).

La 20 mai 2016, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei emise (f.d. 114).

La 08 iulie 2016, Lilia Pricinoc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea actului judecătorec contestat și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri privind admiterea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 08 iulie 2016, este depus în termen, deoarece la materialele pricinii nu există data recepționării de către recurent a copiei deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului Lilia Pricinoc a invocat că atît instanța de apel, cît și prima instanță au examinat pricina fără stabilirea tuturor circumstanțelor importante a cauzei. Astfel recurenta susține că instanța nu a dat apreciere corectă acțiunilor întreprinse de Ministerul Justiției care a returnat hotărîrea judecătorească din 20 iunie 2005 în instanța care a emis-o, fără a întreprinde măsuri de executare. De asemenea indică că instanța nu s-a expus asupra faptului încălcării dreptului ei la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului,

dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 29 iulie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ministerului Justiției cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței

Pînă la examinarea pricinii, Ministerul Justiției nu a depus referință la cererea de recurs declarată de Lilia Pricinoc prin care să-și exprime opinia referitor recursul depus.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art.432 alin.(1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul menționează că, Lilia Pricinoc, în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art.432 alin.(2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art.6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului care sînt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lilia Pricinoc, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Lilia Pricinoc, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală